

Для обліку розрахунків за внутрішніми операціями Планом рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій передбачено один рахунок 68 «Розрахунки за іншими операціями», але для кожного типу – свій:

- 1) для внутрішньогрупових розрахунків – 682 «Внутрішні розрахунки»;
- 2) для внутрішньогосподарських – 683 «Внутрішньогосподарські розрахунки».

Внутрішні розрахунки мають суттєвий вплив при складанні фінансової звітності, зокрема консолідованої фінансової звітності. На основі того, що консолідована фінансова звітність відображає лише господарські операції об'єднання (групи) в цілому з третіми відносно об'єднання (групи) особами, операції, що здійснюються між підприємствами однієї групи підлягають виключенню з консолідованої фінансової звітності. Так, внутрішньогрупові та внутрішньогосподарські операції підлягають виключенню при складанні консолідованого балансу та консолідованого звіту про фінансові результати, як і внутрішньогрупові сальдо за розрахунками.

Отже, можна зробити висновок, що поняття «внутрішньогрупові розрахунки» та «внутрішньогосподарські розрахунки» мають суттєві відмінності, які необхідно враховувати при веденні бухгалтерського обліку, проте у них є одна істотна риса – їх слід виключати при складанні консолідованої фінансової звітності підприємства.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ:

1. Інструкція про застосування Плану рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій: Наказ Міністерства фінансів України від 30.11.99. р. № 291.
2. Гойло М. В. Характеристика організаційно-правових форм об'єднань підприємств та їх вплив на організацію обліку внутрішніх розрахунків / М. В. Гойло / Проблеми теорії та методології бухгалтерського обліку, контролю і аналізу. – 2012.
3. Костюченко В. М. Теоретичні аспекти класифікації внутрішньогрупових операцій / В. М. Костюченко / [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://magazine.faaf.org.ua/content/view/152/35> (дата звернення: 15.11.2013 р.).
4. Семчук І. В. Вплив внутрішніх операцій на звітність об'єднання (групи) підприємств / І. В. Семчук, В. Г. Мазур / Проблеми теорії та методології бухгалтерського обліку, контролю і аналізу. – 2011. – С. 327-337.

Коваль Н.І.

*кандидат економічних наук,
доцент кафедри економіки та аналізу
Вінницького національного аграрного університету*

Загородня А.Ю.

*студентка
Вінницького національного аграрного університету
м. Вінниця, Україна*

БАНКРУТСТВО ТА ЙОГО АНАЛІЗ: СУТНІСТЬ ТА ЗНАЧЕННЯ

В сучасних умовах економіка нашої держави знаходиться в досить складному стані що негативно впливає на розвиток української економіки в цілому та на добробут кожного з нас.

Саме тому можна з впевненістю сказати що питання банкрутства та його діагностика є досить актуальним та необхідним в сучасних умовах. Банкрутство будь-якого суб'єкта господарювання значно впливає на макроекономічну рівновагу в державі, а об'єктивна оцінка можливості настання банкрутства на підприємстві впливає на ціну продукції, його інвестиційну привабливість, а також відбивається на економічних інтересах держави. Найефективнішим засобом запобігання банкрутства є фінансова санація, що забезпечує фінансове оздоровлення підприємств, збереження робочих місць, підвищення виробничого потенціалу, а отже й економічну безпеку країни.

Існує декілька методик та основних моделей дослідження ймовірності банкрутства підприємства. Але, кожна з існуючих методик має свої переваги та недоліки, тому при здійсненні аналізу виникає необхідність вибору такого підходу, який дозволить найточніше отримати найбільш однозначну та точну оцінку економічного стану. Виходячи з цього, виникає об'єктивна необхідність поглибленого дослідження наявних методик оцінки ймовірності банкрутства підприємств, що запропоновані науковцями, та провести дослідження на практиці [1, с. 22].

Неплатоспроможність – неспроможність суб'єкта підприємницької діяльності виконати грошові зобов'язання перед кредиторами після настання встановленого строку їх сплати, в тому числі по заробітній платі, а також виконати зобов'язання щодо сплати податків і зборів (обов'язкових платежів) не інакше як через відновлення платоспроможності [2].

Банкрутство характеризує реалізацію катастрофічних ризиків підприємства в процесі його фінансової діяльності, внаслідок цього воно нездатне задовольнити у встановлений термін пред'явлені з боку кредиторів вимоги й виконати зобов'язання перед бюджетом. Хоча банкрутство підприємства є юридичним фактом (тільки арбітражний суд може визнати факт банкрутства), в його основі лежать переважно фінансові причини [3].

Причини банкрутства підприємств (організацій) можуть бути найрізноманітнішими. Беручи загалом, їх можна поділити на дві групи [4]:

- зовнішні, які практично дуже важко (іноді неможливо) врахувати;
- внутрішні, що безпосередньо залежать від форм, методів та організації роботи на самому підприємстві (рис. 1).

Рис. 1. Причини виникнення ризику банкрутства [4]

Щоб оцінити ймовірність банкрутства підприємства, треба побудувати певний інтегральний показник, який би включав в себе найважливіші характеристики

фінансової стійкості. Для цієї мети можна рекомендувати такий набір показників фінансової стійкості підприємства:

- рентабельність капіталу;
- рентабельність продукції;
- оборотність коштів, вкладених в оборотні активи;
- коефіцієнт фінансової незалежності;
- ліквідність (коефіцієнт покриття поточних пасивів) [5].

За основу розрахунку інтегрального показника береться порівняння кожного з перерахованих параметрів за достатньо тривалий період роботи підприємства з найвищими досягненнями підприємства за цими параметрами протягом аналізованого періоду. Такий прийом дає змогу проаналізувати у динаміці фінансову стійкість підприємства й оцінити її з погляду відхилення фактичних результатів від максимальних, досягнутих у минулі періоди [5].

Найбільше при діагностиці підприємства на подальший результат досліджень впливають внутрішні показники діяльності об'єкта, що досліджується. Проте, в результаті нестабільної політичної системи, стану національної та світової економіки збільшується значущість зовнішніх чинників.

Отже, діагностика та прогнозування ризику банкрутства відіграє важливу роль при прийнятті управлінських рішень, щодо подальшого розвитку діяльності суб'єкта господарювання. Це дає змогу попередити ряд фінансових ризиків, які тягне за собою кризовий стан, а саме: неплатоспроможності, неліквідності, недоотримання прибутку, інші.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ:

1. Лашенко В. А. Порівняльний аналіз практичного використання сучасних методик визначення ймовірності банкрутства підприємства / В. А. Лашенко // Управління розвитком. – 2014. – № 3. – 22 с.
2. Про відновлення платоспроможності боржника або визнання його банкрутом: Закон України від 14.05.1992 №2343-ХІІ (із змінами, внесеними від 06.06.2015, підстава 423-19).
3. Кондратенко Н. О. Конспект лекцій з дисципліни «Фінансовий менеджмент» (для студентів 5 курсу всіх форм навчання за спеціальностями 7.03060101 та 8.03060101 Менеджмент організацій і адміністрування (за видами економічної діяльності)) / Н. О. Кондратенко; Харків. нац. ун-т міськ. госп-ва ім. О. М. Бекетова. – Харків: ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, 2015. – 81 с.
4. Покропивний С. Ф. Економіка підприємства: підручник / С. Ф. Покропивний. – Київ: КНЕУ, 2001. – 528 с.
5. Савич В. О. Автоматизована система розрахунку моделей прогнозування ймовірності банкрутства підприємств / В. О.Савич, Б. С. Білан // Економіка. – 2013 – № 23–С. 364-365.